

نوشته: انجنیر اسرار

آلمان 08.06.2013

جای مسرت است که علاقمندی تعداد زیادی از قلم بدستان به خصوص جوانان خوب و پر تلاش شغنان در امر ارائه و شریک سازی مطالب و معلومات ارزنده و مفید از یک سو و پیشکش نمودن مطالب تحقیقاتی پژوهشی مبتکرانه از سوی دیگر در امر معرفی، بارور سازی و غنای زندگی مردمان آن دیار (گرچه اکثر این مطالب نه تنها برای شغنان بلکه برای تمام مردمان کشور ما و زندگی بشری بصورت کل موثر و درخور اهمیت است) در عرصه های گوناگون با ابعاد مختلف آن در زمینه ی کلتور، فرهنگ، اقتصاد، زندگی اجتماعی و سیاسی کار فعالیت موثر و ثمر بخشی انجام میدهند و مورد استفاده همگانی از طریق رسانه های مختلف برقی قرار میدهند. سپاس به همه این اشخاص و تلاش شان بخصوص جوانان این سرمایه های امید بخش و آینده سازان جامعه ما.

اخیرن محترم قوت نیرو یکی از روشنفکران خوب ما ضمن معرفی ظریف بیک تن از شهدای شغنان (روحش شاد باد) به یک مطلب بسیار مهم و حیاتی زندگی بشری تماس گرفته اند و تذکر داده اند که عزیز حازم ضمن تشریح مسایل گفتند که: «استثمار در واخان، کابل و جلال آباد یکسان است» و زمانیکه «بمقصد تأیید و پشتیبانی صحبت‌هایش از من پرسید که آیا چنین نیست؟ بر خلاف نظرا و بر عکس انتظارش جواب دادم نخیر! یعنی استثمار در واخان، کابل و جلال آباد یکسان نیست.» و بعداً تذکر داده اند که:

«میخواستم استدلال نمایم که: وقتیکه موجودیت، صورت بندیهای مختلف اقتصادی و اجتماعی (مناسبات ماقبل فیودالی، فیودالی و مرحله آغاز سرمایه داری) در کشور را تأیید میداریم، بناً مطابق بهر صورت بندی، استثمار میتواند از هم فرق داشته باشد. یعنی نتیجه استدلال اینکه استثمار در واخان، کابل و جلال آباد از هم فرق دارد.» اما مجال آن میسر نگردید.

هرگاه در آن زمان امکانات آن میسر نشد آن زمان گذشت و اکنون که شرایط مساعد است میتوان این تفاوت ها را که استثمار در واخان، کابل و جلال آباد یکسان نیست و فرق دارد با در نظر داشت مطالب زیرین تشریح و توضیح نمایید خالی از دلچسپی نخواهد بود.

■ کلمه استثمار که ریشه ی آن «ثمر» است و به فارسی استخراج، انتفاع، استفاده از موفقیت، بهره گیری، بهره کشی، بهره برداری، بهره برداری سوء استفاده و... توضیح شده است و مطابق کلمه انگلیسی (Exploitation) توضیح و تشریح یا ترجمه شده است ضمن در جرو بحث یا از دیدگاه اقتصاد سیاسی و اجتماعی جوامع و زندگی بشری معنای سود بردن از کار کس یا کسان دیگر است. یا استفاده ، سودگرفتن و بهره بردن از کار و زحمت کسی دیگر میباشد . ولی از دید گاه وبر رسی علمی معنا و مفهوم استثمار چنین توضیح شده است : استثمار یعنی به دست آوردن محصول کار دیگران به وسیله اشخاصی که صاحب و مالک ابزار و وسایل تولید است یا به دست آوردن مجانی محصول کار یک فرد از جانب فردی که صاحب خصوصی وسائل تولید است . در اصطلاح اقتصادی یعنی گرفتن محصول کار اضافی و بعضی اوقات حتی قسمتی از کار لازم و یاهم قریب به کل آن میباشد....

■ ارتباط استثمار با نعمات مادی و معیشتی جامعه و زندگی بشری در بستر تاریخ و تکامل تاریخی در مراحل مختلف صورت بندی اقتصادی و اجتماعی جامعه.

■ چگونگی پیوند استثمار با شیوه تولید و پروسه ی تولید ، وسایل تولیدی یا وسایل کار موضوع کار نیروهای مولده ، مناسبات تولیدی ، بازدهی کار و محصول کار و ارتباط آن در جامعه با افراد و اشخاص ، گروپ ها و منافع آنها و طبقات موجود در جامعه و توزیع و استفاده از آن بوسیله همین کتگوری ها.

■ روابط استثمار با انسان ها و نیروی کار و تجربه و مهارت علمی و فنی آنها.

■ ارتباط استثمار با فامیل ، قوم ، قبیله ، ملیت ، ملت و... نژاد ، جنسیت ، دین ، مذهب لسان و...

■ ارتباط استثمار با واحد های تشکیلاتی یک کشور منجمله منطقه ، قریه ، علاقه داری ، ولسوالی ، ولایت ، شهر ویا هر نوع واحد تشکیلاتی دیگری که باشد.